

Fem nya företag på Marint centrum

Under hösten har fem nya företag flyttat in på Marint centrum. Det senaste är Eco-Logic, ett nybildat miljökonsultbolag med fokus på havs- och kustförvaltning i Östersjöregionen. Företagets tre grundare, Dustin Swenson, Madeleine Holm och Friederike Eimer, har alla en filosofie masterexamen i akvatisk ekologi vid Lunds universitet, vilket också är där de fann varandra och bestämde sig för att starta eget.

Svenskättingen Dustin är född och uppväxt i södra Kalifornien, där den akademiska banan började vid University of California, Irvine, och resulterade i en kandidatexamen i stadsplanering och social ekologi. Efter några års arbete på olika icke-vinstdrivande miljöföretag styrde han kosan mot Skåne. Madeleine

Holm kommer från Lund, där hon också har genomfört merparten av sina studier, med undantag för terminer i Australien, Island och Kanada. Tyska Friederike Eimer har sin kandidatexamen från Galway-Mayo Institute of Technology i Irland, där hon även har arbetat för Inland Fisheries Ireland. Forts s. 3

Läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier ett ökande problem i hav och vatten

Under hösten har ett arbete inletts för att ta ett helhetsgrepp kring problematiken med läkemedelsrester och antibiotikaresistenta bakterier i vårt naturvatten. Ansatsen är bred och ambitionen är att arbeta parallellt med såväl dagens förskrivning som att stimulera till utveckling av morgondagens mer mål-specifika läkemedel, liksom med rening av avloppsvatten och utvecklandet av framtidens

reningsverk. Arbetet sker i samarbete mellan Högskolan i Kristianstad, Lunds universitet, Region Skåne, Trelleborgs kommun, Marint centrum m.fl. och koordineras av Skånes Hav och Vatten.

Det finns 1200 aktiva ämnen i de olika läkemedel som säljs i Sverige och förbrukningen ökar stadigt. Forskningen visar att rester av p-piller har Forts. s. 2

Nytt projekt om oljeberedskap Sid 2

Tillsammans med sina partners kommer nu KIMO Baltic Sea att inleda arbetet med att hitta former för ett utökad samarbete runt Östersjön där kustkommunerna längs den polska kusten står först på agendan.

Fishing for Litter utökas Sid 4

Simris Alg i samarbete med Kina Sid 5

Östersjöinitiativet Sid 5

Läkemedelsrester forts.

gett hormonförändringar i fiskar, vilket kan påverka deras reproduktion. En annan fråga som har uppmärksammats på senare tid är den stora användningen av smärtstillande läkemedel. Studier visar att dessa läkemedel i hög grad bryts ner i reningsverken, vilket innebär att det är en bred mix av olika kemiska ämnen som når vårt vatten och hav. Miljöeffekterna av detta är ännu mycket oklara. När det gäller antibiotika, konsumeras det i Europa över 10 000 ton varje år och mellan 30 och 90 procent av doserna passerar djurs och människors kroppar helt oförändrade, med andra ord i princip oanvända.

Dagens avloppsreningsverk är inte konstruerade för att bryta ner rester av läkemedel eller andra farliga ämnen och avlägsnar inte alla dessa substanser. I anslutning till flera reningsverk har också salmonella, campylobakter samt antibiotikaresistenta E. coli och enterokocker påvisats i sjöar och vattendrag. Dessutom har forskare hittat salmonella och antibiotikaresistenta bakterier i musslor och i tarmen hos fiskar som fångats i närheten av reningsverk. Förekomsten av antibiotika i den marina miljön är oroväckande eftersom det kan orsaka utbredd förekomst av antibiotikaresistens hos marina bakterier, med oanade följder för spridning av resistensgener till bakterier som kan nå människan genom konsumtion av skaldjur och fisk.

Det finns tydliga incitament att arbeta fram lösningar på området. Ekosystemen klarar inte att ta hand om ett aldrig sinande tillflöde av läkemedelsrester. Lika allvarigt är att en av vår tids viktigaste läkemedelsgrupper riskerar att förlora sin verkningskraft utan att ha ersättare i sikte. Och att bada i våra sjöar eller hav kan bli förknippat med livsfara p.g.a. infektionsrisk genom vittspridda resistenta bakterier och minsta sår.

Då antibiotikaanvändningen i Skåne är högst i Sverige, är satsningen särskilt angelägen i vår region. Arbetet under hösten har fokuserat på att göra en nulägesanalys, "rita kartan". Avsikten är att det ur denna process ska mynna dels konkreta förväntningar på olika ansvariga beslutsfattare vad gäller åtgärder, dels att man ska identifiera utmaningar och behov av innovationer i bredare mening (teknologi, metoder, processer, grundläggande systemfrågor, styrmedel, samverkan, lagstiftning, beteenden etc.) som i delar bör kunna ligga till grund för kommersiell upphandling.

För mer information kontakta Ann-Marie Camper, Skånes Hav och Vatten, 0709-81 90 90, ann-marie.camper@skaneshavochvatten.se.

Nytt projekt om oljeberedskap

Under hösten inledde KIMO Baltic Sea sitt projekt med arbete kring oljeberedskap i kommuner runt Östersjön genom att genomföra två konferenser. Den första gick av stapeln den 7 september i Stockholm, dit flera kustkommuner, räddningstjänstförbund och samtliga myndigheter med kopplingar till arbetet med oljeberedskap kom. Veckan efter, den 11 september, var det dags för konferens nummer två. Denna var förlagd till Palanga i Litauen, där ett tiotal olika aktörer från Litauen, Lettland och Kaliningrad deltog.

Båda konferenserna har fungerat som intresseväckare och partnerskapsbildare för kommuner och myndigheter med ett gemensamt intresse för oljeberedskap och samverkan inom området. Tillsammans med sina partners kommer nu KIMO Baltic Sea att inleda arbetet med att hitta former för ett utökat samarbete runt Östersjön där kustkommunerna längs den polska kusten står först på agendan.

forts. s. 3

Nytt projekt..... forts.

I förlängningen ska partnerskapet hitta de gemensamma behov som finns i kustkommunerna runt Östersjön kopplat till arbetet med en transnationell beredskap för en eventuell oljespillsolycka.

I arbetet ingår fler konferenser, samverkan med myndigheter och forskningen inom området.

Är ni intresserade av att veta mer kontakta projektledare Fredric Strömberg, fredric.stromberg@kimobaltic.eu eller 0709-18 66 24. Ni kan också gå in på KIMO:s hemsida www.kimobaltic.eu.

Friederike Eimer, Dustin Swenson och Madeleine Holm.

Fem nya företag..... forts.

Under studierna i Lund fokuserade de särskilt på Östersjöns miljöproblem och med tiden växte en affärsidé fram. Ambitionen är att utveckla mer holistiska och integrerade strategier för hantering av havsmiljöfrågorna. Företaget kommer att basera mycket av sitt arbete på en strategi som kallas "adaptiva förvaltningsprinciper" och som har använts med stor framgång i bl.a. USA och Australien. Den går ut på att samla in kunskap om den aktuella miljön och utifrån resultatet göra anpassade åtgärder. På detta sätt kan miljöarbetet optimeras. Just denna strategi passar bra för Östersjön, där det finns mycket osäkerhet men där behovet av omedelbara åtgärder är stort.

För att bättre möta Östersjöns många och olika utmaningar behövs samverkan mellan många olika aktörer och därför tycker vi att Marint centrum, som samlar så många verksamheter på samma plats samt inom sitt nätverk, är en ideal lokaliserings för företaget, säger Madeleine Holm.

I början av december flyttade företaget in på Marint centrum och två tredjedelar har bosatt sig i Brantevik strax utanför Simrishamn.

Ett annat företag som nyligen har grundats är WEREC (Water Ecosystem Recovery AB), som är ett avknopningsbolag från IVL. WEREC utformar och installerar åtgärder för att minska utsläppen av kväve och fosfor, framförallt från jordbruket. Företaget har ett tiotal anställda och leds av Sam Ekstrand. IVL och WEREC driver projekt i Tommarpsån med både forskning om fosforfångande kalkfilter och praktiskt åtgärdsimplementering.

De övriga tre företagen är Montico, Kultivera och Bosom. Med nyrenoverade kontor som färdigställt under året finns plats för fler och de nya ytorna innebär att Marint centrum kan öppna upp också för företag som inte är verksamma inom hav och vatten.

Vi ser fram emot att upptäcka vilka spännande idéer och korsbefruktningsningar det kan leda till att blanda olika kompetenser under samma tak, säger Staffan Tellman verksamhetschef på Marint centrum och fortsätter: Möjligheten att inrymma fler typer av företag ser vi också som ett sätt att öka Marint centrumets betydelse för företandet i kommunen och vårt närområde. Under våren kommer en ny organisation att bildas som tar över driften av den havs- och vattenrelaterade verksamheten och utvidgar denna till att omfatta hela Skåne. Parallellt med denna satsning är det viktigt att finna bra former för hur Marint centrum ska skapa nytta och möjligheter för det lokala näringslivet.

Mer information om den nya skånska havs- och vattenorganisationen kommer i nästa nyhetsbrev. Vill du engagera dig eller veta mer redan nu är du varmt välkommen att kontakta oss!

Foto: KIMO Baltic Sea/Ida Wingren

Fishing for Litter utökas till hela Sverige

KIMO Baltic Sea har beviljats finansiering från Havs- och Vattenmyndigheten för att utöka projektet Fishing for Litter till att täcka hela den svenska kusten. De kommer att sjösätta projektet i så många kommuner som möjligt och så långt har 13 hamnar anslutit sig, från Haparanda till Träslövsläge i Varberg, och 46 båtar deltar. Hittills har 7 ton skräp tagits i land, varav 56 % är plast.

Inom projektet anordnas konferenser, seminarier och utställningar för att förmedla resultaten till forskare, beslutsfattare och allmänheten och för att få fokus på den marina skräpproblematiken. En del av informationsarbetet genomförs i samarbete med stiftelsen Håll Sverige Rent.

Figur 1. FFL-skräp fördelat på olika kategorier. Diagrammet visar fördelningen av det skräp som deltagande FFL-båtar har fått i sina fiskeredskap fr.o.m. sept. 2011 t.o.m. november 2012. Diagrammet baseras på antal enheter inom respektive kategori, inte vikt.

Om Fishing for Litter:

Fiskare tar med ideell insats med sig det skräp som hamnar i trålen/garnen under deras ordinarie fiskeverksamhet in till land. Hamnpersonal inventerar och väger skräpet innan det går till respektive hamns avfallsmottagning. Syftet är dels att få en bild av vad det är för skräp som finns under ytan och dels att väcka opinion kring den marina skräpproblematiken. KIMO driver FFL i flera länder och sedan september 2011 har KIMO Baltic Sea drivit FFL i Nordersund i Blekinge, Ronehamn på Gotland och i Simrishamn.

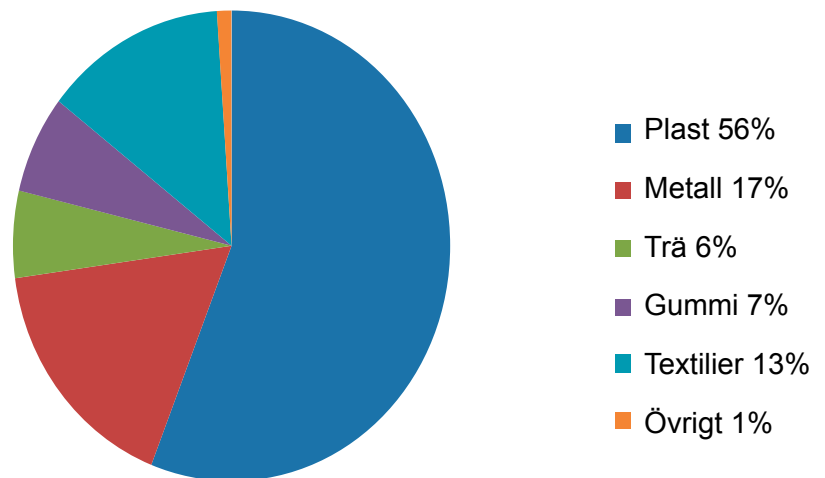

Fig. 1

Östersjöinitiativet skapar mer sam- verkan mellan nationell och regional nivå

Under Almedalsveckan i somras signerade företrädare för fem lokala och regionala organisationer en avsiktsförklaring kallad Östersjöinitiativet (ÖI), om samverkan för att stärka insatserna för Östersjöns miljö och ekonomiska utveckling. Genom samarbetet hoppas de ingående aktörerna effektivisera de egna insatserna, lära av varandra samt stå enade i gemensamma frågor som behöver kraftfulla insatser. Det bärande temat för samarbetet är "havet som resurs".

De fem aktörerna är Kalmarsundskommissionen, Kraftsamling för Östersjön (Gotland), Östersjöns Hus (Vaxholm), Trelleborgs kommun och Marint centrum. Ambition är att Östersjöinitiativet ska vara den mest representativa, kompetenta och bäst organiserade partner som Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och övriga statliga myndigheterna kan ha i arbetet att genomföra statsmakternas Östersjöpolitik.

Under hösten har möten hållits med bl a Miljödepartementet, HaV, VINNOVA, Tillväxtverket och BalticSTERN, då man diskuterat hur lokala och regionala krafter bättre kan utnyttjas för insatserna för Östersjöns miljö. Nästa steg är att utveckla lokala havsmiljöstrategier med sikte på 2020. Under nästa år ska det också prioriteras att ta del i den offentliga debatten och ge stöd till en aktiv svensk linje i de förestående internationella förhandlingarna om Östersjön. Ledningarna för de fem organisationerna inom ÖI har ambitionen att träffa en överenskommelse med miljöministern om samarbete kring Östersjöfrågorna.

Foto: Frans Hällqvist.

Alumnibolaget Simris Alg miljöpris och startar samarbete i Kina

Fredrika Gullfot, grundare och VD för Simris Alg, har tilldelats Region Skånes miljöpris 2012 för att "med sin algodling ha skapat en ny och viktig näring i Skåne [...] som kan komma att minska koldioxidutsläppen och bidra till ett fossilbränslefritt Skåne".

Simris Alg odlar mikroalger för att tillverka hälsokost och livsmedelsingredienser, i första skedet kosttillskott med omega-3-fetter från algerna under eget varumärke. Planer finns också på att utveckla nya livsmedel, så kallade functional foods.

Prissumman på 110 000 kr kommer att användas till företagets personalgym, som ligger vägg-i-vägg med växthuset i Hammenhög. Just nu installeras tekniken i det första växthuset och i januari räknar man med att komma igång med produktionen. Den första leveransen kommer att ske under hösten nästa år.

forts. s. 6

Alumnibolaget Simris Alg..... forts.

Simris Alg har nu sju anställda och fortsätter att expandera verksamheten. Utöver de internationella samarbeten som företaget redan har, mottog man nyligen ett bidrag på 250 000 kr från Vinnova för att bygga ett konsortium med kinesiska företag och akademier för att utnyttja potentialen för algprodukter på den kinesiska marknaden. I första steget sker samarbetet med Qingdao Institute of Bioenergy and Bioprocess Technology.

Kina har en stark tradition av naturläkemedel från marina organismer och ligger långt framme inom algforskningen. Simris Algs roll blir att arbeta med att ta produkterna till marknaden och samtidigt skapar vi vägar in i Kina för våra produkter, säger Fredrika Gullfot.

Foto: Frans Hällqvist

Foto: Cabrillo Marine Aquarium

God Jul och Gott Nytt År önskar Marint centrum

Vår "julgris" heter egentligen Banded Piglet Squid (*Helicocranchia pfefferi*) och lever på 100 meters djup eller mer. Den observeras oftast upp och ner, men ingen vet varför. Vad tror du?